

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl
info@stichtsevecht.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Hare Excellentie
Minister Jkvr. Drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Team
Financiën
Behandeld door
Marleen de Brouwer
Direct nummer
140346
E-mail
info@stichtsevecht.nl

Ons kenmerk
Z/20/188251- D/20/185835
Uw kenmerk

*Bij beantwoording graag ons
kenmerk en datum vermelden.*

Datum
30 juni 2020
Onderwerp
Omvang Gemeentefonds
Bijlage(n)
n.v.t.

Hooggeachte mevrouw Ollongren,

Met veel interesse hebben wij uw brief, de datum 22 juni jongstleden, aan de kamer gelezen over de financiële positie van gemeenten. Helaas werden wij bij het lezen van de kamerbrief zeer teleurgesteld. De conclusie van uw kamerbrief is dat de tot nu toe getroffen maatregelen voorlopig voldoende zijn en dat het te vroeg is om afspraken te maken over extra structurele middelen voor gemeenten. Daarnaast hebben gemeenten ook zelf een rol in de kostenbeheersing. Door deze conclusie zien wij ons nog meer genoodzaakt om deze brandbrief aan u te schrijven.

Op dit moment wordt vooral het gesprek gevoerd over het herverdelingsvraagstuk van het gemeentefonds: wat zijn de maatstaven waarlangs het gemeentefonds verdeeld wordt. De aandacht wordt hierdoor gevestigd op de onderlinge verschillen tussen gemeenten: grootstedelijk/platteland, dicht-/dunbevolkt, et cetera. De eerste uitkomsten van deze herijking zien er voor de kleine en middelgrote gemeenten niet positief uit, terwijl juist deze gemeenten dicht bij de burger staan en exact weten wat er maatschappelijk nodig is in de samenleving. Een goede herverdeling is belangrijk om de juiste prikkels op het juiste niveau neer te leggen. Anderzijds zijn wij van mening dat momenteel te veel nadruk ligt op de herverdeling van het gemeentefonds, terwijl de omvang van het gemeentefonds minstens zo belangrijk is, die is namelijk structureel te laag. Met herverdeling van schaarste worden niet de juiste middelen verkregen om van gemeenten een volwaardige 1^e overheid te maken.

We zijn niet meer voldoende toegerust om onze rol in de lokale samenleving goed waar te kunnen maken. We zijn een voorstander van de gemeente als 1^e overheid en omarmen de decentralisatiegedachte volledig. Anderzijds zien we naast deze toename van verantwoordelijkheden, geen navenante stijging in de algemene uitkering in het gemeentefonds. Denkt u hierbij aan het WMO-abonnementstarief, de budgetten voor de jeugdzorg en de verdere opschalingskorting, die een contraire beweging laten zien, i.c. verlaging van de algemene uitkering. Extra verantwoordelijkheid en risico kan alleen volwaardig gedragen worden als het eerder genoemde macrobudget van de algemene uitkering wordt vergroot.

**Vindt u deze brief niet duidelijk? Laat het ons weten via info@stichtsevecht.nl
If you don't understand Dutch, please email us at info@stichtsevecht.nl**

Een ander aspect dat wij graag onder uw aandacht willen brengen is het accres. Wij waren blij om te lezen dat het accres voor de rest van de coalitieperiode wordt bevroren, dit zorgt voor duidelijkheid over onze belangrijkste inkomstenbron. Zeker in de huidige onzekere tijd is deze financiële zekerheid wenselijk. Graag zouden wij aan u vragen om het accres niet meer lopende een boekjaar bij te stellen, hanteer de trap-op-trap-af systematiek uitsluitend bij het vaststellen van de Rijksbegroting op Prinsjesdag. Hierdoor voorkomt u tussentijds bijstellingen van onze begrotingen. Dit geeft rust en duidelijkheid voor onze inwoners en bedrijven. Daarnaast vragen wij u om een positieve prikkel in te bouwen voor de maatschappelijke investeringen: jaarlijks 10% van de onderbesteding van het Rijk over te maken naar de gemeenten, zodat de gemeenten als 1^e overheid deze kunnen inzetten voor zinvolle maatschappelijke investeringen.

Wij roepen u op, in lijn met het pleidooi van de provincie Utrecht van 11 februari 2020, om met de gemeenten nogmaals te kijken naar hoe het gemeentefonds structureel in balans gebracht kan worden bij het complexe en uitdagende takenpakket van gemeenten. Het vlees is inmiddels echt van onze botten, we teren in op onze reserveposities en hebben continue oog voor een efficiënte en effectieve inzet van onze middelen.

Ook Stichtse Vecht heeft in de afgelopen jaren behoorlijke moeten bezuinigen om financieel robuust te blijven en meerjarig de begroting sluitend te krijgen. Maar ook bij Stichtse Vecht wordt de bodem bereikt. De in het verleden gevormde risicoreserve voor het Sociaal domein is leeg. Ondanks de intensieve pogingen om de kosten in het Sociale domein onder controle te krijgen lopen deze steeds meer op. Verdere bezuinigingen kunnen niet meer worden gerealiseerd. De volgende stap is dat wij moeten gaan bezuinigen op onze basistaken: onderhoud wegen, gezondheidszorg- en duurzaamheidstaken etc. en dat wij sport- en culturele voorzieningen moeten gaan sluiten, zoals zwembaden en bibliotheken.

Daarnaast worden we nu geconfronteerd met de corona-crisis en de negatieve financiële en maatschappelijke effecten hiervan. Dit zien we bijvoorbeeld in het aantal uitkeringsaanvragen. Deze nemen nog steeds toe, waardoor we op de te ontvangen BUIG uitkering problemen krijgen als deze niet wordt aangepast aan de huidige realiteit. De eerste schattingen zijn dat de kosten van corona (dalende inkomsten, stijgende uitgaven) tussen de 5 en 10% van de begroting zullen zijn. De vraag is of de gemeente hiervoor volledig gecompenseerd gaat worden, anders komt dit nog eens bovenop de nu al voorziene structurele tekorten voor komende jaren.

Middels deze brief, die in afschrift verzonden is naar de minister van Financiën, de M40 gemeenten en de VNG, roepen wij u op om gemeenten toe te rusten met passende structurele financiële middelen, passend bij de taken en verantwoordelijkheden. Graag blijven wij met u in gesprek, via de VNG en andere gremia, om met elkaar het hoofd te bieden aan de grote maatschappelijke opgaven.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht,

drs. A.J.H.T.H. Reinders
burgemeester

drs. F.J. Halsema
gemeentesecretaris